

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 3 juni 2022
(OR. en)

9789/22

AGRI 225
AGRIORG 56
AGRIFIN 50

NOT

---

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Delegationerna
Ärende:	Situationen på jordbruksmarknaderna, särskilt efter invasionen av Ukraina

---

Med hänvisning till dokument 9221/22 bifogas för delegationerna ett förberedande dokument inför diskussionen vid mötet i rådet (jordbruk och fiske) den 13 juni som innehåller en uppdatering av situationen på EU:s jordbruksmarknader och annan relaterad information.

Uppdatering om situationen på jordbruksmarknaderna

1. EU:s jordbrukssektor fortsätter att vara utsatt för stora påfrestningar på grund av den ökning av kostnaderna för energi och andra insatsvaror som började redan före den ryska invasionen av Ukraina och som förstärkts av kriget samt dess konsekvenser för produktion av, priser på och handel med jordbruksprodukter. De senaste siffrorna bekräftar dock att EU:s livsmedelsförsörjning inte äventyras tack vare den inre marknaden och den gemensamma jordbrukspolitiken, som har gjort EU självförsörjande på de flesta jordbruksråvaror. Priserna på vissa produkter har nått rekordnivåer, vilket ger upphov till frågor om huruvida låginkomsthushåll har råd med livsmedel, men detta har inte kunnat förhindra att jordbrukarnas marginaler pressats ned på grund av den oproportionerliga ökningen av kostnaderna för insatsvaror, särskilt energi och gödselmedel. Situationens allvar erkändes av Europeiska rådet i slutsatserna¹ från dess senaste möte den 30–31 maj med vägledning till EU-institutionerna om ytterligare åtgärder.
2. Med hänvisning till den information som lämnades till rådet den 18 maj i dokument 9221/22 och den information som medlemsstaterna ska lämna och som sammanställs i dokument 9870/22 om situationen på EU:s inre jordbruksmarknader, bör följande nya information noteras.
  - Situationen på marknaden för spannmål i EU var fram till nyligen positiv. Priserna var mycket höga för jordbrukarna och skördeutsikterna var ganska goda. Långvarig torka i vissa regioner i kombination med värmeböljor under maj månad gav upphov till viss oro. Till följd av detta sänktes kommissionens senaste spannmålsprognos med över 2 miljoner ton (från 295,8 till 293,1 miljoner ton). Denna minskning gäller främst korn och majs (prognosen för majs låg hittills på rekordhöga produktionsnivåer) och påverkar inte vete.

---

¹ Dok. EUCO 21/22.

- Utsikterna för EU:s export fortsätter att vara mycket positiva. EU:s export av vete under nästa säsong beräknas uppgå till 38 miljoner ton, vilket är den högsta nivån någonsin. Detta bekräftar att den gemensamma jordbrukspolitiken kan bidra till en globalt tryggad livsmedelsförsörjning. Den totala exporten av spannmål (vete, korn och majs) kan uppgå till cirka 54 miljoner ton (något under rekordet på 55 miljoner ton från 2019/2020).
  - Det som är positivt är att EU:s produktion av oljeväxtfrön nu förväntas öka avsevärt tack vare den ökade arealen (+ 6 %, särskilt med solrosor som omfattas av undantaget för ekologisk fokusareal), och produktionen förväntas öka med samma procentandel. Denna positiva utveckling kommer att göra det möjligt för EU-marknaden att hantera den minskade tillgången på oljeväxtfrön från Ukraina.
  - Däremot har det inte skett någon betydande förändring i fråga om animaliska produkter under de senaste två veckorna. Priserna är fortfarande höga men uppväger fortfarande inte de höga foder- och energikostnaderna, bland annat för griskött.
  - På liknande sätt fortsätter frukt- och grönsakssektorn att påverkas av ökade kostnader för insatsvaror och brist på vissa insatsvaror och material, samt av minskade exportmöjligheter på grund av det fortsatta kriget.
3. Vad gäller situationen i Ukraina uppskattas det nu att skörden, även om majs, solrosor och sojabönor fortfarande sås, kan komma att minska med så mycket som 40–50 % jämfört med förra året och inte med 20–30 % som uppskattades för två veckor sedan. Under omständigheterna skulle detta fortfarande vara ett bra resultat.
4. När det gäller de internationella aspekterna av spannmålsproduktion och spannmålshandel beräknar Internationella spannmålsrådet att den globala **veteproduktionen** kommer att krympa under 2022/2023 och uppgå till 769,0 miljoner ton (– 1,6 % år till år). Jämfört med förra månaden justerades utsikterna ned för i synnerhet Indien och USA, vilket delvis uppvägdes av ökningarna för Australien och Ryssland. Med koppling till befolkningstillväxten i särskilt Afrika och Asien förväntas världskonsumtionen öka måttligt till 780,2 miljoner ton (+ 0,3 % år till år), och potentiellt nå en ny topp, vilket inbegriper användningen som livsmedel på 546,2 miljoner ton (+ 0,5 %). Slutlagren uppskattas till den lägsta nivån på fyra år, nämligen 270,9 miljoner ton (– 4,0 %), varav 50 % tillskrivs Kina. Världshandeln kommer att öka något till 194,0 miljoner ton (+ 0,2 %), och EU (38 miljoner ton) fortsätter att vara den största exportören, följt av Ryssland (37 miljoner ton).

5. Prognosen för **majsproduktionen** 2022/2023 är i detta skede mycket preliminär på grund av osäkerheten i Ukraina och den fortfarande pågående skörden i Sydamerika av grödan 2021/2022. Internationella spannmålsrådet beräknar att den globala produktionen kommer att minska till 1 183,8 miljoner ton (– 2,5 % år till år) under 2022/2023 jämfört med den föregående säsongens rekordhöga produktion. Sådden försenades avsevärt i USA på grund av ovanligt kalla och fuktiga väderförhållanden, vilket gör det svårt att förutsäga avkastningen. Efter en nedjustering av produktiviteten beräknas produktionen uppgå till 367,3 miljoner ton (– 4,3 %). Med minskad tillgång och höga priser förväntas majs konsumtionen minska med 0,6 % från förra säsongens topp till 1 200 miljoner ton, inbegripet 710,2 miljoner ton (– 0,6 %) för användning i foder. Slutlagren förväntas minska med 5,6 % till 269 miljoner ton, varav 65 % tillskrivs Kina. På grund av minskad global tillgång och osäker tillgång från Ukraina beräknas världshandeln minska med 4,6 % till 166,3 miljoner ton 2022/2023.
6. När det gäller utsikterna för spannmålsproduktionen i större producentländer förväntade sig **Indien** till en början att få en rekordstor skörd 2022, men en period med extrem värme började tidigt och detta skadade avkastningspotentialen och produktionsprognoserna sänktes med 6 miljoner till 105 miljoner ton (– 4,2 % år till år). För att säkerställa inhemsk försörjning och kontrollera livsmedelsinflationen beslutade regeringen att förbjuda veteexport.
7. I **USA** är förhållandena för höstvetegrödor fortfarande i de flesta fall dåliga, vilket särskilt gäller vetesorten HRW (*hard red winter*). Dessutom är sådden av vårvete försenad på grund av alltför fuktigt och kyligt väder. Odlingen av majs har också hittills varit långsammare än vanligt, även om arbetet har gått fortare på senare tid.
8. I **Brasilien** visar den officiella prognosen en rekordhög produktion under 2021/2022 på 114,6 miljoner ton, trots viss oro för torra förhållanden. Skörden av den första majsgrödan har slutförts till 85 %, medan den andra skörden (*safrinha*) just har påbörjats. I takt med att skörden framskrider förväntas de mängder som är tillgängliga för export öka kraftigt från juli och framåt.
9. **Prisutvecklingen** för spannmål har åter blivit mer volatil, särskilt för vete. Efter Indiens exportförbud för vete steg priserna till nya rekordhöga nivåer, och ytterligare farhågor uppstod på grund av dåliga odlingsförhållanden i USA och skörde förseningar. Priserna började sedan sjunka till följd av rykten/förhoppningar om att en havskorridor skulle öppnas för ukrainsk spannmålsexport, utsikterna för en rekordstor veteskörd i Ryssland samt rädslan för en konjunkturavmattning som hämmar efterfrågan. Vinstuttag på terminsmarknaderna efter den senaste tidens höga nivåer bidrog till den nedåtgående pressen.

10. För att bedöma situationen på ett mer övergripande sätt är det viktigt att komma ihåg de åtgärder som redan föreslagits och antagits av kommissionen för att stödja jordbrukssektorn och bidra till att uppfylla EU:s roll som global livsmedelsleverantör som fortsätter att vara fullt engagerad i miljöomställningen. Dessa åtgärder tillkännagavs till största delen i kommissionens meddelande *Säkra livsmedelsförsörjningen och stärka motståndskraften i livsmedelssystemen*, som antogs den 23 mars 2022 (COM(2022) 133 final) och sammanfattas nedan:
- i) Ett stödpaket på 500 miljoner euro, bland annat genom utnyttjande av krisreserven, för att stödja de producenter som drabbas hårdast av de allvarliga konsekvenserna av kriget i Ukraina. På grundval av detta kan medlemsstaterna ge ytterligare ekonomiskt stöd till jordbrukare för att bidra till global livsmedelstrygghet eller åtgärda marknadsstörningar till följd av ökade insatskostnader eller handelsrestriktioner.
  - ii) Högre förskott på direktstöd och åtgärder för landsbygdsutveckling med avseende på djurhållning och jordbruksarealer till jordbrukare från och med den 16 oktober 2022.
  - iii) Åtgärder för att skydda marknaden för griskött, mot bakgrund av den särskilt svåra situationen inom denna sektor.
  - iv) Ett exceptionellt och tillfälligt undantag för att tillåta produktion av alla grödor för livsmedel och foder, samtidigt som hela nivån på förgröningsstödet till jordbrukare bibehålls. Detta kommer att öka EU:s produktionskapacitet trots den begränsade tillgången på bördig mark.
  - v) Kommissionen har föreslagit en ny, fristående tillfällig ram för krisstöd som även omfattar jordbrukare, gödselmedelstillverkare och fiskerisektorn. Detta möjliggör statligt stöd till jordbrukare som drabbats av betydande ökning av insatskostnader. Priserna på och tillgången till gödselmedel för jordbrukarna kommer att övervakas för att se till att EU:s skördar inte äventyras.
  - vi) För att motverka risken för foderbrist och öka importen, särskilt av majs, gav kommissionen medlemsstaterna vägledning om att tillämpa artikel 18.4 i förordning (EG) nr 396/2005 för att snabbt fastställa tillfälliga nationella gränsvärden för resthalter (MRL) när så är motiverat utan att undergräva våra säkerhetsnormer.

- vii) Den 20 maj antog Europeiska kommissionen ett beslut om att samla in månatliga uppgifter om lagernivåerna i EU för spannmål, oljeväxtfrön och ris. Detta är en direkt uppföljning av meddelandet *Säkra livsmedelsförsörjningen och stärka motståndskraften i livsmedelssystemen*, som lades fram den 23 mars. Syftet är att bättre övervaka lagernivåerna i den rådande situationen med höga priser och upplevd osäkerhet om försörjningen.
- viii) Den 20 maj 2022 föreslog kommissionen en ny, exceptionell och tillfällig åtgärd inom ramen för förordningen om landsbygdsutveckling som gör det möjligt för medlemsstaterna att använda upp till 5 % av sina Ejflu-anslag för 2021 och 2022 för att kompensera de jordbrukare och/eller små och medelstora jordbruksföretag som drabbats hårdast av krisen.
- ix) Den 2 juni offentliggjorde Europeiska kommissionen en förordning som möjliggör en intern omfördelning av EU-stödet inom ramen för EU:s skolprogram för att tillgodose behoven för fördrivna ukrainska barn som är inskrivna i skolor i EU. I förordningen uppmanas medlemsstaterna att se över sina ansökningar om EU-stöd för nästa läsår, som löper från och med den 1 augusti 2022 till och med den 31 juli 2023, mot bakgrund av den aldrig tidigare skådade situationen, som kräver solidaritet för att lätta bördan för dem som befinner sig i frontlinjen för åtgärder som ska tillgodose de fördrivna ukrainska barnens behov.
- x) Med hänsyn till att den ryska invasionen av Ukraina kan få konsekvenser för programplaneringen för den framtida gemensamma jordbrukspolitiken, uppmanades medlemsstaterna dessutom att överväga behovet av att se över vissa av sina ursprungliga förslag till strategiska planer inom den gemensamma jordbrukspolitiken. Det skulle särskilt kunna finnas utrymme för att förstärka de delar av planerna som syftar till att stärka sektorns motståndskraft. Medlemsstaterna uppmanades särskilt att se över sina strategiska planer inom den gemensamma jordbrukspolitiken i syfte att hjälpa jordbrukarna att anta metoder som optimerar gödselmedlens effektivitet och på så sätt minskar användningen av dem. Detta kan särskilt ske genom precisionsjordbruk, men även ekologiskt jordbruk, agroekologi och en effektivare användning genom rådgivning och utbildning om näringsämneshantering spelar en viktig roll. Medlemsstaterna bör fullt ut utnyttja möjligheterna i sin strategiska plan inom den gemensamma jordbrukspolitiken i detta avseende samt optimera och minska användningen av andra insatsvaror, såsom antibiotika och bekämpningsmedel, och bedriva kolinlagrande jordbruk.

11. Sammanfattningsvis uppmanas ministrarna att, på grundval av ovanstående information och den senaste vägledningen från Europeiska rådet, lämna synpunkter på eventuella framtida åtgärder för att ytterligare mildra den nuvarande situationen på europeisk och global nivå, och att tillhandahålla all ytterligare information som de anser vara av betydelse.
-